

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גייר	שם פרטי: אברהם
-------------------	-------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: גייר	בלועזית Geier
שם פרטי איתו נולדתי: אברהם	בלועזית Avraham
עיר לידה: ביילסק-ביאלה	בלועזית Bielsko-Biala
שם פרטי ושם משפחה של האב: ישראל גייר	שם פרטי ושם נעורים של האם: רבקה פוגל
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: ביילסק-ביאלה	בלועזית Bielsko-Biala
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)
<p>מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) 1. מחנה עבודה בפולין (השם לא זכור) 2. קרסנוקמסק Krasnokamsk (רוסיה) 3. מולוטוב (היום נקרא פרם), Molotov Молотов (Today the city's name is Perm, Пермь) (רוסיה)</p>	
במידה והיית בגטו, ציין את שמו	בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו הייתי במחנה עבודה בפולין בתור ילד קטן, איני זוכר את שמו	בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: מולוטוב (היום נקרא פרם) Molotov Молотов (Today the city's name is Perm, Пермь)	תאריך השחרור: 1945

ציון מקום אליו חזרת לאחר השחרור Dzierżoniów פולין		במידה והיית במחנה עקורים ציון את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)
במידה ועלית באיניה, ציון את שמה Galila	שנת עליה: 1949	במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציון ממתני עד מתי

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הורייך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

אתחיל מהורי. הורי נולדו וגדלו בשני אזורים שונים בפולין. כאשר הגיעו לגיל בגרות החלו לתור אחר פרנסה. בעיירות שלהם היה קושי למצוא עבודה, לכן הם, כמו יהודים אחרים באותה תקופה, החלו לנדוד בחיפוש אחר עבודה. אבא שלי, שהיה מאזור גליציה, נדד באירופה עד שהגיע לפריז בו היה לו חבר. ככה גם אימי, שחפשה עבודה ומאחר והיו לה חברות בפריז מצאה עצמה שם. בפריז, הכירו והתחתנו. הם גרו בעיר עד שקרה מקרה שחייב אותם לעזוב באופן מידי. היה זה בשנת 1932, או 1933, הייתה בפריז תערוכה בינלאומית גדולה ובאחד הימים נרצח בה מלך יוגוסלביה. זה היה רצח פוליטי אולם מאותו רגע הוחלט לגרש את כל הזרים מהעיר תוך 24 שעות. לאבי היה אישור שהייה אך לא כך לאימי ולכן היה עליהם לעזוב מיד. הם חזרו לפולין, לעיר בשם ביילסקו בה גר אחיה של אימי. אימי עבדה כתופרת ואבי עבד בשליחויות לחנות ירקות, על אף שבהכשרתו היה מנהל חשבונות. בביילסקו דברו גרמנית והתרבות הייתה גרמנית בעיקרה שכן בעבר היתה, כנראה, חלק מגרמניה. בביילסקו שנקראת היום ביילסק-ביאלה אני נולדתי, בשנת 1936.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

אין לי זיכרונות מעיר הולדתי שכן עזבנו את העיר בהיותי בן שלוש (שנים מאוחר יותר, כאשר חזרתי לביקור בעיר עם אשתי חפשתי את מקום המגורים של המשפחה. כשהגעתי לכתובת שהייתה לי, נודע לי שהאזור נהרס ונבנה מחדש. משלא יכלתי לראות את ביתי הלכתי לקהילה היהודית בתקווה למצוא את תעודת הלידה שלי. בקהילה היהודית בעיר הפנו אותי לעירייה המקומית. בעירייה שאלו אותי האם אני מביילסק או מביאלה, שהיו שתי ערים משני צידי נהר ואוחדו אחרי שכבר עזבנו. אמרתי, אינני יודע. הם אמרו שכל הארכיון של ביילסקו נשרף במלחמה ואילו של ביאלה ניצל. חיפשו על פי שמי ומצאו את הבית חולים בו נולדתי ובמקום הפיקו לי תעודת לידה) היה זה ב-1939, שכן פולני שלנו, שהיה חבר במפלגה הנאצית אמר לאבי שהיטלר מתעתד לנאום בעיר בשבוע שלאחר מכן. הוא הוסיף ואמר שכנראה יהיו פרעות כנגד היהודים והמליץ לנו לעזוב בהקדם. אבי אמר שאין לו את האמצעים על מנת לעזוב אבל באותו הלילה, בעזרתו של השכן שלקח אותנו בעגלתו מחוץ לעיר, עזבנו את ביילסקו. יצאנו משם והתחלנו לנדוד. זמן קצר לאחר עזיבת ביילסקו, פרצה מלחמת העולם השנייה ונלקחנו למחנה עבודה בפולין. איני יודע אם הורי עבדו שם או לא אבל בשלב מסוים נאמר להם לעזוב. האופציות היו, או לחזור למקומותיהם בפולין או לנדוד מזרחה לכיוון רוסיה. אבא שלי ואמא שלי דברו ביניהם והחליטו שלא יחזרו לפולין, היטלר כבר נאם בעירם והם חששו שחזרה לביתם אינו צעד בטוח. בנוסף, רובם של אלו שחזרו לפולין חזרו שכן היה להם רכוש גדול בפולין, למשפחתי, שהייתה דלת אמצעים, לא היה רכוש רב בפולין. בדיעבד הורי עשו החלטה טובה, אלו שחזרו לפולין, ברובם, הושמדו. התחלנו לנדוד, הינו, שני הורי, אחיה של אימי ואישתי, ביתם, שהייתה בת גילי ואני. כל רכושנו היה שני מזוודות וככה החל המסע לכיוון רוסיה. היו הרבה תלאות בדרך, הינו הולכים בין שדות, ישנים בחצרות האחוריות של איכרים ולפעמים ממש על האדמה ביערות.

היו עוד יהודים שעשו כמונו והינו נפגשים אחת לכמה זמן ומתעדכנים באשר למקומות טובים לעבור בהם ודרכים ללכת בהן. לאחר מספר חודשי נדודים הגענו לגבול רוסיה. בשנת 1940 ועד לסוף המלחמה למעשה היינו ברוסיה. נלקחנו מהגבול לעיר באזור הרי אורל (Ural Mountains). כשהגענו, בשנת 1940 רוסיה עוד לא השתתפה במלחמה. אבי שידע גרמנית, עבד כמתרגם מסמכים ואימי עבדה כתופרת. שנה לאחר הגעתנו לרוסיה, בשנת 1941 נכנסה רוסיה למלחמה. רוסיה כאמור לחמה לצד בעלות הברית ומשום שאבי ידע גרמנית בין לילה הדבר נהיה מיתרון לחיסרון, חשדו אותנו למרגל והוא נשלח לכלא. תקופת המלחמה ברוסיה לא הייתה קלה, ההכנסה של המשפחה ירדה שכן אבי היה בכלא, והחורפים היו מאוד קרים, המעלות היו מגיעות למינוס שלושים. כמו כן, היה רעב גדול ברוסיה, ממנו סבלו הרוסים והיהודים ללא הבדלה. הייתה סיסמא ידוע לכל: "הכל מען המלחמה" ככה שהאזרחים היו בעדיפות שנייה. ההקצבה היומית הייתה 250 גרם לחם ביום ולפי סיפורי אימי ואבי אכלנו גם קליפות מבושלות של תפוחי אדמה. הינו המשפחה היהודית היחידה בעיר, מלבדנו היו יהודים בודדים שנדדו באזור. מאחר והיינו משפחה, היו מגיעים להתארח אצלנו אבל לא היה לנו הרבה אוכל לכבד אותם. יש לציין שהייתה ערבות הדדית בין האנשים והיו לנו שכנים רוסים שמאוד עזרו לנו. לאחר שנה שבה ישב אבי בכלא, הוא שוחרר. מששוחרר לא ניתן לו לעבוד כמנהל חשבונות והוא מצא עבודה כשומר לילה. תקופה קצרה לאחר שחרור אבי מהכלא נולדה אחותי, הניה, ואני התחלתי ללמוד בבית ספר יסודי. את כיתה א' וב' למדתי ברוסיה. מזמן שהותי ברוסיה למדתי לדבר רוסית אבל בבית דברנו תמיד יידיש. הרוסית שלי התחלדה עם השנים כמו גם הגרמנית, הפולנית ולבסוף גם היידיש שהפסקתי לדבר לאחור פטירתו של אבי שנים מאוחר יותר בישראל.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ (השחרור וחזרתך הביתה, חייך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בשנת 1945 נגמרה המלחמה. רוסיה חתמה על הסכם עם פולין שקבע כי כל מי שהיה בעל אזרחות פולנית טרם המלחמה רשאי לחזור לפולין. הייתי בן תשע כשנגמרה המלחמה ואני ומשפחתי חזרנו לפולין. לא חזרנו לביילסקו אלא שלחו אותנו לעיר אחרת, שנקראת דז'רז'וניוב, שאליה שלחו יהודים רבים נוספים. בעיר היה רוב גדול של יהודים ואף נפתחו מוסדות ליהודים. היו בתי ספר בהם למדו יידיש ובתי ספר בהם למדו עברית. אבי, שהיה ציוני, מאז ימיו כנער בשומר הצעיר, שלח אותי לבית ספר שבו אלמד עברית, רצה להכין אותי לעלייה לישראל. באותה עיר מרבית היהודים לא היו ציונים אלא בונדיסטים, יהודים קומוניסטים שהאמינו שעליהם לשמר את התרבות היהודית במקום מוצאם ולא לעלות לישראל, השפה שאותה טיפחו הייתה יידיש. מאחר והם היו הרוב בעיר, אבי היה חשוף לרדיפות ויחס עוין מצדם. עד שיום אחד בשנת 1949 באו אליו מהתנועה הציונית, בה היה פעיל, ואמרו לו שהוא "על הכוונת" משום היותו ציוני, מצד השלטונות וכנראה גם בעידודם של הבונדיסטים. התנועה הציונית הציעו לו ולמשפחתי לעלות לישראל. כך קרה שיום אחד, הורי, אחותי ואני לקחנו רכבת, נסענו עד דרום איטליה לעיר בשם בארי (Bari), שם עלינו על אנייה בשם גלילה (Galila) ותוך שלושה ימים הגענו לנמל חיפה.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

מנמל חיפה הוסענו למחנה עולים ענקי, שנקרא מחנה ישראל, בו היו בעיקר עולים מפולין ומעירק. המחנה היה ליד נתב"ג, וכולנו גרנו באוהלים ולמדנו עברית. יום אחד הגיעו והודיעו שיש כעשרים דירות פנויות בירושלים, כמעט אף אחד לא היה מעוניין לעבור לירושלים אבל אבי נזכר שיש לו קרובים בעיר והסכים לעבור. הדירה שאליה עברנו הייתה בשכונה מרוחקת מאוד בירושלים, שכונת נווה שאנן באזור שבו נמצא היום קמפוס גבעת רם של האוניברסיטה העברית. תחילה לא היה חשמל בבתים ואוטובוס היה מגיע רק פעמים ביום, שש בבוקר ושש בערב. לקח מספר שנים וכבר חוברנו לחשמל וכן עלתה תדירות האוטובוסים שהגיעו לאזור. אני הוכנסתי לבית ספר עממי שנקרא "מעלה", שהיה בית ספר דתי, הוחלט שאלמד שם משום שאותם קרובים של אבי, שהיו

דתיים, שלחו את בנם לאותו בית ספר. בתקופתי בבית הספר "מעלה" הצטרפתי לצופים הדתיים. משסיימתי את בית הספר העממי עברתי לתיכון ובמקביל מתנועת הצופים לתנועת השומר הצעיר. התיכון בו למדתי היה תיכון מקצועי של בזק. בזמנו לא היה משרד התקשורת אלא משרד הדואר, והוא זה שפתח את בית הספר לטכנאי תקשורת משום שהיה מחסור בטכני תקשורת ובית הספר היה חנים כל עוד בוגריו עבדו עד שלוש שנים במשרד לאחר שחרורם מהצבא. באותם ימים, הלימודים בתיכון עלו כסף, לכן, התאים למשפחתי חסרת האמצעים, לשלוח אותי לבית ספר זה.

בירושלים אבי מצא עבודה כמנהל חשבונות במשרד המסחר והתעשייה ואימי עבדה כתופרת. אחרי סיום התיכון התגייסתי לצבא. משום שהיה לי רקע בתקשורת נשלחתי לחיל הקשר בצריפין. בשלב מסוים בהיותי חייל בחיל הקשר עברתי מבחנים לקורס טייס והייתי בקורס תקופה עד שהודחתי וחזרתי לחיל הקשר ושם סיימתי את שרותי הצבאי.

לאחר השחרור התייצבתי בירושלים במערך הטכני של בזק, כפי שהוסכם עם התיכון בו למדתי. נכנסתי לעבודה ישר אך אחרי מספר ימים הציעו לי לעבור לבאר שבע, היו חסרים שם טכניים. אמרתי להם שאין לי שום עניין לעבור לבאר שבע, איני מכיר את העיר וכל חברי המחזור שלי מהתיכון נמצאים בירושלים. אחרי יומיים חזרו אליי והוסיפו להצעה גם דירה. התייעצתי עם אבי ואבי אמר, אם נותנים דירה, תלך. אז עברתי לבאר שבע, קבלתי דירת שירות שהשכירות שלה הייתה זולה שכן הייתי עובד של משרד הדואר.

בבאר שבע הכרתי את אשתי ושם נולדו חמשת בניי. בשנת 1985 הוקמה חברת בזק, המנכ"ל של החברה, ששמו היה צבי עמיד והוא היה המ"פ שלי בצבא, קרא לי יום אחד לשיחה.

בשיחה, הציע לי תפקיד בכיר בחברה, אבל המשמעות של לקיחת התפקיד היה מעבר לירושלים. אמרתי לו שבדיוק בניתי בית בבאר שבע ולכן איני יכול לעבור.

הוא הציעה לי שישלם עבור שנתיים של שכר דירה בירושלים ושאני אשכיר את דירתי בבאר שבע. התייעצנו בבית והחלטנו לעבור לירושלים.

בחברת בזק הייתי אחראי על תשתיות התקשורת של כל אזור הדרום, מירושלים עד אילת. העבודה אילצה אותי לנסוע הרבה והעבודה הייתה לא קלה אבל מעניינת ומאתגרת.

בשנת 1997 הציעו לי פרישה מוקדמת, רצו לקבל כוחות חדשים ואני כבר עבדתי 42 שנה בבזק, הסכמתי ויצאתי לפנסיה. אשתי שגם היא עבדה בבזק עוד נשארה לעבוד שנתיים ובאותו הזמן עשיתי קורס מורי דרך של משרד התיירות. התחלתי קצת לעבוד, אשתי פרשה, כל הילדים כבר עזבו את הבית ונשארו בדירת חמישה חדרים וכלב. החלטנו לעבור למרכז, לתל אביב.

יום אחד קראתי בעיתון שיש פרויקט נדל"ן חדש ביפו ונשארו שתי דירות אחרונות. היה כתוב בעיתון שהמשרד יהיה פתוח באופן מיוחד ביום שבת, הגעתי וקניתי את הדירה במקום.

בזמן קניית הדירה רק הקומה הראשונה הייתה בנויה ועוד לא ידעו להגיד לי אם יראו את הים מהדירה. נכנסנו לדירה עם נוף לים ב-11.9.2001, יום פיגועי 11 בספטמבר ומאז אני פה.

לפני כמה חודשיים אשתי נפטרה (2018).

יש לי חמישה בנים ו-12 נכדים.

את השאלון המלא נא לשלוח למשרד לאזרחים ותיקים בדוא"ל: infovatikim@pmo.gov.il

פרטים נוספים ושאלות בטלפון כוכבית 8840*

נא למלא את הפרטים האישיים בנספח ולאשר בחתימתכם את פרסום הסיפור באתר.
יש לשלוח את הנספח בפקס: 02-5605034 או להעבירו סרוק בדוא"ל בצמוד לראיון.